

ETANSYRE 1.0 M, CH₃COOH

Revisjonsdato 17.04.2023

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	ETANSYRE 1.0 M, CH ₃ COOH
Kjemisk navn	Etansyre 1.0 M
Synonymer	Eddiksyre
Produkttype	Laboratoriekjemikalie
Artikkel-nr	16501
EC/NLP-nr	200-580-7
CAS-nr	64-19-7
Indeks-nr	607-002-00-6
Revisjonsdato	17.04.2023
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	25.01.2015
Utgave nummer	1.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde	Laboratoriekjemikalie. Industriell og profesjonell bruk.
Anvendelser som frarådes	Anbefales ikke til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	FYBIKON A/S Postboks 8228 Vågsbygd 4676 KRISTIANSAND Norge Telefon: 38 01 21 66 www.fybikon.no
E-post	postmaster@fybikon.no
Ansvarlig person	FYBIKON A/S
Utarbeidet av	Fybikon A/S
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.
--	--

2.2 Merkningselementer

2.3 Andre farer

Kjemikaliet kommer IKKE inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.
Kjemikaliet inneholder IKKE over 0,1% hormonforstyrrende stoffer i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
------------	----------------	----------------	------	--------

SIKKERHETS DATABLAD

ETANSYRE 1.0 M, CH₃COOH

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato 17.04.2023

Eddik	Reach nr: 01-2119475328-30 Ee/Nlp nr: 200-580-7 Cas nr: 64-19-7 Index nr: 607-002-00-6	9a	>= 5 - <
-------	---	----	----------

Ingredienskommentarer	<p>Flam. Liq. 3; Skin Corr. 1A; Eye Dam. 1; H226, H314, H318 Konsentrasjonsgrenser: >= 90 %: Skin Corr. 1A, H314; 25 - < 90 %: Skin Corr. 1B, H314; 10 - < 25 %: Skin Irrit. 2, H315; 10 - < 25 %: Eye Irrit. 2, H319; 10 - < 25 %: Eye Irrit. 2, H319; 10 - < 25 %: Skin Irrit. 2, H315; 25 - < 90 %: Skin Corr. 1B, H314; >= 90 %: Skin Corr. 1A, H314; >= 90 %: Flam. Liq. 3, H226;.</p> <p>Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet. Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.</p> <p>Note 9a: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p>
-----------------------	---

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak	
Innånding	Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Får man produktet i øyene, skylk med mye vann. Skylk forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre.
Svelging	Gi noe å drikke, for eksempel vann, melk, saft. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Ikke kjent
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.
Annen informasjon	Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler	
Passende slukningsmidler	Vanntåke, skum, CO ₂ og pulver.
Uegnede slukningsmidler	Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.
5.3 Råd til brannmannskaper	Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom. Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

ETANSYRE 1.0 M, CH₃COOH

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato 17.04.2023

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Unngå utslipp til miljøet.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Mindre mengder tas opp med absorberende materiale.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Bruk egnet og godkjent verneutstyr, se avsnitt 8 for mer informasjon. Forhindre gnistdannelse som følge av statisk elektrisitet. Oppbevares adskilt fra tennkilder (inkludert statiske utladninger). Vurder om gnistsikkert verktøy skal benyttes. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Beholder holdes tett lukket. Emballasjen skal holdes tett lukket. Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Holdes vekk fra varme, gnister og åpne flammer.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Industriell og profesjonell bruk.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre	
Anmerkning om tiltak- og grenseverdier	Ingen yrkeshygieneiske eksponeringsgrenser er relevante for produktet.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.
Åndedrettsvern	Åndedrettsutstyr er ikke nødvendig hvor det er tilstrekkelig naturlig ventilasjon eller punktavsug. Den europeiske standardiseringskommiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.
Øyevern	Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.
Håndvern	Beskyttelseshansker av naturlatex, nitril, neopren, PVA, butyl eller PVC med hansketykkelse over 0,1 mm i henhold til standard EN-374. Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter. Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 10 minutter): Gjennomtrengningstid over 20 minutter.
Annen informasjon	Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
a) Fysisk tilstand	Væske
b) Farge	Klar, fargeløs
c) Lukt	Stikkende
d) Smeltepunkt/ frysepunkt	17 °C
e) Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde	118 °C

ETANSYRE 1.0

M, CH₃COOH

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato 17.04.2023

f) Antennelighet	Produktet er brannfarlig.
g) Nedre og øvre eksplosjonsgrense	5,4 - 16
h) Flammepunkt	43 °C
i) Selvantennelsestemperatur	426 - 485 °C
j) Spaltingstemperatur	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
k) pH	Ikke relevant - ingen ingredienser med ekstrem pH.
l) Kinematisk viskositet	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
m) Løselighet	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
n) Fordelingskoeffisient	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
o) Damptrykk	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
p) Tetthet og/eller relativ tetthet	1,05
q) Relativ damp tetthet	2,07
r) Partikkelegenskaper	Ikke kjent
9.2 Andre opplysninger	De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer eller drivgass, med mindre annet er oppgitt.
Fordampingshastighet	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliet.
Molmasse	60,05

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Kan skape en eksplosiv atmosfære i luft. Må holdes fjernt fra sterke syrer, sterke baser og sterke oksideringsmidler for å unngå eksoterme reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ingen dekomponering ved normal lagring.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008	
a) Akutt giftighet	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
b) Hudetsing/ hudirritasjon	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
c) Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
d) Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
e) Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
f) Kreftfremkallende egenskaper	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
g) Reproduksjonstoksicitet	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
h) STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
i) STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
j) Aspirasjonsfare	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
11.2 Opplysninger om andre farer	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt.
Hormonforstyrrende egenskaper	Kjemikaliet inneholder IKKE over 0,1% hormonforstyrrende stoffer i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.

ETANSYRE 1.0 M, CH₃COOH

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato 17.04.2023

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoksikologisk effekt. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke kjent
12.3 Bioakkumuleringsevne	Bioakkumulering er lite sannsynlig.
12.4 Mobilitet i jord	Ingen informasjon foreligger.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Hormonforstyrrende egenskaper	Kjemikaliet inneholder ikke hormonforstyrrende stoffer over 0,1%, i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.
12.7 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet. EAL: 16 05 09 andre kasserte kjemikalier enn dem nevnt i 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08. EAL: *16 05 06 laboratoriekjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer, herunder blandinger av laboratoriekjemikalier.
Annen informasjon	Tømming av produktet i avløp frarådes. Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall. I henhold til kommisjonsforordning 1357/2014 er avfall klassifisert som avfallstype: HP 3 Brannfarlig flytende avfall: flytende avfall med et flammepunkt på under 60 °C eller avfall i form av gassolje, diesel og lette fyringsoljer med et flammepunkt mellom 55 °C - 75 °C.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN nr. eller id nummer	
14.2 FN-forsendelsesnavn	
Varenavn	Ikke farlig gods.
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	Ikke farlig gods.
ADR/RID klasse	Ikke farlig gods.
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/ særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	KOMMISSJONENS DELEGERTE FORORDNING (EU) 2020/217 av 4. oktober 2019 (ATP14). FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006. KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2020/878 av 18. juni 2020 om endring av vedlegg II til europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).
---	--

ETANSYRE 1.0

M, CH₃COOH

	<p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2019.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. Ex-ECB databasen (http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla).</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.</p> <p>FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).</p> <p>Europeisk avfallskatalog og liste over farlig avfall gyldig fra 1. januar 2002.</p>
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	<p>Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.</p>
Annen informasjon	<p>Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.</p>

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	<p>n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.</p> <p>EAL - Den europeiske avfallslisten.</p> <p>vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).</p> <p>PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.</p> <p>LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%.</p> <p>Betegnelsen LE50 kan benyttes dersom det aktuelle kjemikaliet ikke er oppløselig i vann.</p> <p>LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode. Betegnelsen LL50 kan benyttes dersom det aktuelle kjemikaliet ikke er oppløselig i vann.</p> <p>STOT - Giftvirkning på bestemte organer.</p> <p>bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).</p> <p>28.03.1996</p>
Første gang utgitt	28.03.1996
Annen informasjon	<p>Vi mener informasjonen er korrekt, men kan ikke garantere at alle områder er dekket. Innformasjonen skal kun brukes som veiledning. FYBIKON AS skal derfor ikke bli holdt ansvarlig for noen skade som kan oppstå ved bruk av eller kontakt med produktet.</p>

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2020/878 ---